

KOAH'da Uzun Sürelili İlaç Tedavileri

Prof. Dr. Tefik ÖZLÜ

Global Initiative for
Chronic Obstructive
Lung Disease

2023
REPORT

Global Strategy for the Diagnosis, Management, and
Prevention of Chronic Obstructive Pulmonary Disease

İlaç tedavisinin hedefleri

- Semptomları azaltmak
- Egzersiz toleransını iyileştirmek
- Genel sağlık durumunu iyileştirmek
- Alevlenmelerin sıklığını ve şiddetini azaltmak
- FEV₁'de düşmeyi azaltmak
  - Bronkodilatörlü rejimler plaseboya göre %4,9 mL/yıl
  - IKS'li rejimler plaseboya göre 7,3 mL/yıl
- Mortaliteyi azaltmak

Elimizdeki ilaçlar

- Beta₂ agonistler
- Antikolinergikler
- SABA+SAMA
- LABA+LAMA
- Metilksantinler
- LAB+IKS
- LABA+LAMA+IKS
- Fosfodiesteraz-4 inhibitörleri
- Mukolitik, antioksidan ajanlar
- Antibiyotikler
- Alfa-1 antitripsin
- Antitusifler
- Vazodilatörler
- Diğer ilaçlar
  - Mepolizumab, benralizumab, nedokromil, antilökotrienler, metoprolol, simvastatin, vitamin D

İlaç seçimi

- Ulaşılabilirlik
- Maliyet
- Etki/yan etki dengesi
  - Komorbiditeler
- Bireyselleşmiş tedavi
  - Semptom, alevlenme sıklığı ve şiddeti, fonksiyonel kısıtlılık

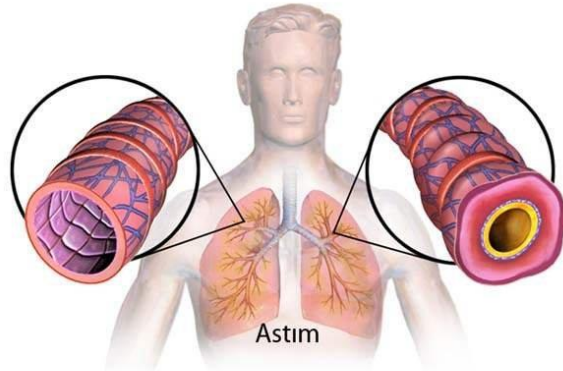

İnhaler tedavi

- İnhaler yolu tercih et
- Hasta için uygun olan cihazı seç
  - Ulaşılabilirlik, maliyet, hekim ve hastanın tercihi, becerisi, önceki deneyimi, inançları, taşınabilirlik, büyüklük
  - Kurutoz: güçlü ve derin inspirasyon
  - Ölçülü doz: yavaş ve derin inspirasyon ve el/nefes koordinasyonu, spacer
- Olabildiğince tek tip cihaz kullan
- Eğitim ver, göster, uygulat, her vizitte kontrol et
- Tedavi yetersiz ise önce tedavi uyumu ve inhaler tekniği kontrol et
- Klinik neden, yeterli bilgi ve eğitim verip izlemeden cihaz değişikliği yapma

Bronkodilatörler

- FEV_1 vd spirometik değerleri yükseltir
- Havayolu düzkası tonusunu değiştirerek havayollarını genişletir
- İstirahat ve egzersizdeki dinamik hiperinflasyonu azaltır, egzersiz performansını artırır
- Bu etkileri -özellikle ağır ve çok ağır KOAH'lılarda- istirahat FEV_1 'i ile öngörülemez
- Etkileri ve toksisiteleri dozla ilişkili
- Semptomları önlemek veya azaltmak için kullanılırlar
- Kısa etkililerin düzenli kullanımı önerilmez

Beta₂-agonistler, etkiler

- Siklik AMP'yi artırarak beta reseptör üzerinden havayolu düz kasını gevşetir
  - SABA'lar 4-6 saat; LABA'lar 12 saat veya daha uzun süre etkili
- LABA etkisi sürerken LH'de SABA kullanımını ilave etki sağlayabilir
- Formoterol/salmeterol
  - FEV1 ve akciğer volümlerini, dispneyi, genel sağlık durumunu, alevlenme sayılarını ve hospitalizasyon sayılarını iyileştirir
  - Mortalite ve akciğer fonksiyonlarındaki yıllık kaybı etkilemez
- Indakaterol
  - Günde 1 kez nefes darlığı, genel sağlık durumu, alevlenme oranlarını iyileştirir
  - Bazı hastalarda öksürüğe neden olabilir
- Oladaterol/vilanterol
  - Günde 1 kez akciğer fonksiyonlarını ve semptomları iyileştirir

Beta₂-agonistler, yan etkiler

- Sinüs taşikardisi, aritmi
- Tremor
- Hipokalemi (thiazit)
- Oksijen ihtiyacında artış (KY), PaO₂'de düşme
- Astımlılarda olduğu gibi akciğer fonksiyon kaybı ve artmış mortalite KOAH'da rapor edilmemiş

Antikolinergikler, etkiler

- Asetilkolinin bronkokonstruktör etkisini M3 reseptör üzerinden bloke eder
- Kısa etkili ipratropium ve oxitropium
  - SABA üzerine SAMA etkisi: akciğer fonksiyonları, genel sağlık durumu ve OKS ihtiyacı üzerine küçüktür
- Uzun etkili tiotropium/umeclidinium günde 1 kez, aklidinium günde 2 kez, glikopironyum günde 1 veya 2 kez
  - Dispne, ösürük, balgam gibi semptomları iyileştirir, pulmoner rehabilitasyonun etkilerini artırır, alevlenme ve hastane yatışlarını azaltır
  - Tiotropium'un alevlenmeler üzerindeki etkileri LABA'lardan daha fazla

Antikolinergikler, yan etkiler

- Oldukça güvenli sistemik yan etkiler çok sınırlı
- Ağız kuruluğu en sık
- Bazen üriner semptomlar bildiriliyor
- Metalik tad
- Standart kullanımda kardiyovasküler etkiler görülmüyor
- Akut glakom

Kombine bronkodilatör tedaviler

- Tek bronkodilatörün dozunun artırılmasına oranla LABA+LAMA kombinasyonu etkinliği artırır, yan etkiyi azaltır
- SABA+SAMA kombinasyonu
  - FEV1 ve semptomları SABA ve SAMA monoterapilerine göre daha fazla iyileştiriyor
- LABA+LAMA kombinasyonu
  - Semptom, akciğer fonksiyonu, alevlenme ve yaşam kalitesindeki düzelleme monoteraplere göre daha yüksek
- Tek inhaler cihaz, multi inhalerlerden daha etkili

Kombine bronkodilatörler

- SABA, SAMA arasıra dispnesi olan hastalarda veya LABA, LAMA kullanmakta iken semptom giderici olarak
- LABA+LAMA kombinasyonu başlangıç tedavisinde tercih edilir
- Tek uzun etkili bronkodilatör kullanmakta iken inatçı dispnesi olanlarda LABA+LAMA
- Kombinasyon tek cihaz veya iki cihazla yapılabilir

Anti-enflamatuvarlar

- IKS
  - IKS+LABA, IKS+LABA+LAMA
- OKS
- PDE4 inhibitörleri
- Antibiyotikler
  - Azitromisin, eritromisin
- Mukoregülatör ve antioksidanlar
  - Erdosteine, karbosistein, N-asetilsistein,
- Diğerleri
  - Simvastatin, antilökotrienler

Antienflamatuvarlar

- IKS monoterapisi önerilmez
- IKS gerekli ise IKS+LABA değil LABA+LAMA+IKS tercih et
- KOAH'lı hastanın astımı varsa IKS sürekli almalı
- Ağır veya çok ağır havayolu obstrüksiyonu olan KOAH hastasının kronik bronşiti varsa ve alevlenmeler geçiriyorsa PDE4 inhibitörünü IKS'li veya değil uzun etkili bronkodilatör tedaviye ilave et
- Tedaviye rağmen alevlenmeleri olan hastalara azitromisin
- Sitositatinler ve beta-blokerler önerilmez

IKS

- KOAH'daki enflamasyon kortikosteroidlere sınırlı yanıt verir
- Beta-agonistler, teofilin ve makrolid gibi bazı ilaçlar KOAH'da kortikosteroid duyarlılığını etkiler
- IKS kullanımında doz cevap eğrisi ve uzun süreli güvenliği belirsizdir
- Sigara içen ve bırakmış olan KOAH'lılar IKS'den yarar görüyor
- IKS monoterapisi KOAH'da FEV1 kaybı veya mortaliteyi değiştirmiyor
- Mortalite ve pnömoni riskinde artış bildirilmiş

IKS+LABA

- İçerdiği ilaçların monoterapisinden daha güçlü akciğer fonksiyonları, genel sağlık durumu, alevlenmeler üzerinde etkili
- Tüm nedenlere bağlı mortaliteyi azaltmıyor
- Orta-ağır alevlenmeleri azaltıyor
- CAT skorunu iyileştiriyor
- Alevlenmeler üzerindeki etkisi kan eozinofil sayısı ile ilişkili
  - Eozinofil < 100 μ l ise etkisi çok az veya yok
  - Düşük eozinofil artmış bakteriyel enfeksiyon ve pnömoni ile ilişkili
  - Eozinofil > 300 μ l ise IKS'den en büyük yararı görür
- KOAH'da kan eozinofil sayısı akciğer eozinofil sayısı ve havayollarında tip-2 enflamasyonla ilişkili

IKS içeren kombine tedaviler

- IKS içeren ikili veya ul kombinasyonlar, **alevlenme riski yüksek hastalarda** (nceki yılda 2 veya daha fazla alevlenme veya bir hospitalizasyon) hastalarda daha etkili
- **Sabit ul kombinasyon** (IMPACT ve ETHOS alışmaları) ikili bronkodilatör tedaviye göre **mortaliteyi azaltıyor**

IKS riskler

- Havayolu mikrobiyomunu değiştirir, oral kandidiyazis, ses kısıklığı, deri kırışıklığı, pnömoni ile ilişkili
- Düşük dozlarda bile risk var
- Pnömoni riski: aktif sigara içen, yaşı 55 veya üstü, önceden alevlenme veya pnömoni öyküsü, VKİ<25, dispne indeksi kötü, ağır havayolu obstrüksiyonu olan hastalarda daha fazla
- Orta KOAH'lılarda IKS pnömoniyi artırmıyor
- Kan eozinofil sayısı<%2 ise pnömoni riski yüksek
- Kemik dansitesinde azalma?, kırık? Diyabet, katarakt, mikobakteriyel enfeksiyon

IKS'nin kesilmesi

- Sonuçlar belirsiz
- Semptom ve alevlenmelerde artış
- FEV1'de orta derecede (40 mL) dūřme
- Kan eozinofil sayısında artış
- Kan eozinofil sayısı 300/ μ l veya ūstū hastalarda IKS kesilmesi alevlenmede artıř ve FEV1 kaybı ile birlikte

Uzun etkili bronkodilatöre IKS eklemek

STRONGLY FAVORS USE

History of hospitalization(s) for exacerbations of COPD[#]

≥ 2 moderate exacerbations of COPD per year[#]

Blood eosinophils ≥ 300 cells/μL

History of, or concomitant asthma

FAVORS USE

1 moderate exacerbation of COPD per year[#]

Blood eosinophils 100 to < 300 cells/μL

AGAINST USE

Repeated pneumonia events

Blood eosinophils < 100 cells/μL

History of mycobacterial infection

OKS

- Akut atakta yatan veya acile başvuran hastalarda yararlı
- Uzun süreli günlük tedavide yarar/zarar oranı olumsuz
- Myopati hareketliliđi ve solunum yetmezliđini artırabilir

Metilksantinler, etkiler

- Oral yavaş salınımlı teofilin, aminofilin
- Nonselektif fosfodiesteraz inhibitörü
- İspiratuvar kas fonksiyonunu artırır
- Hafif/orta bronkodilatasyon
- Salmeterole eklenmesi, tek başına salmeterole göre daha fazla FEV₁'i iyileştiriyor
- Alevlenmeler üzerine etkisi görülmemiş

Metilksantinler, yan etkiler

- Toksikite dozla ilişkili, terapötik marjı düşük
- Atriyal ventriküler aritmiler
- Grand mal konvulsiyonlar
- Baş ağrısı, uykusuzluk, bulantı, göğüs ağrısı
- İlaç etkileşimleri önemli
  - Eritromisin, siprofloksasin, simetyidin, allopurinol, fluvoksamine zileuton...

Fosfodiesteraz-4 inhibitörleri

- Hücreiçi siklik AMP'nin yıkımını azaltır
- Roflumilast günde 1 kez doğrudan bronkodilatör etkisi yok
- Kronik bronşitli, ağır/çok ağır KOAH'lı veya alevlenme öyküsü olan hastalarda OKS ile tedavi gerektiren orta ağır alevlenmeleri azaltır
- Sabit doz IKS+LABA kullanan kontrolsüz hastalarda ve uzun etkili bronkodilatöre ilave edildiğinde akciğer fonksiyonlarına etkili
- Önceden akut alevlenme ile hastaneye yatış öyküsü olan hastalarda etkili
- IKS ile karşılaştırmalı çalışması yok
- Diyare, bulantı, iştahsızlık, kilo kaybı, karın ağrısı, uyku bozukluğu, baş ağrısı
- Zayıf ve depresif hastalarda dikkatli kullanılmalı

Antibiyotikler

- İlk alışmalar olumsuz, yeniler alevlenmelerde azalma gösterdi
- Azitromisin 250 mg/gun veya 500 mg haftada 3 gün bir yıl süreyle alevlenmeleri azalttı
- Bakteriyel direnç, QTc interval uzaması, işitme kaybı
- Aktif sigara içenlerde etki daha az
- Daha uzun süre tedavinin etkinlik ve güvenlik bilgileri yok
- Her 8 haftada 5 gün 400 mg moksifloksasin kronik bronşitte alevlenmelere etkili çıkmamış

Mukoregülatör, antioksidanlar

- IKS almayan KOAH hastalarında N-asetilsistein ve karbosistein alevlenmeleri azaltıyor ve genel sağlık durumunu iyileştiriyor
- Erdostein IKS'den etkilenmeksizin hafif alevlenmeleri azaltıyor
- Bu ilaçların dozu, hedef popülasyon (eşlik eden ilaçlar, vb) hakkında yeterli bilgi yok

Alfa-1 antitripsin eksikliği

- Alfa-1 antitripsin tedavisi, ilgili hastalarda amfizem progresyonunu yavaşlatıyor
- Özellikle FEV1 %35-49 olan hastalarda spirometrik progresyonu azaltıyor
- FEV1 %35-60 arasındaki hiç sigara içmemiş veya sigarayı bırakmış hastalara önerilir
- Çalışmalar ZZ genotipi ile yapılmış, Z/null, null/null hastalara da öneriliyor
- FEV1>%65 ancak progressif akciğer hastalığı olanlara da öneriliyor

Diğer ilaçlar

- Mepolizumab (anti-IL-5 monoklonal antikor) ve benralizumab (anti-IL-5-alfa reseptör antikor)
  - Eozinofilik enflamasyon periferik kan periferik eozinofili olan hastalarda alevlenmelerde %15-20 azaltıyor, ancak çalışmaların tümünde bu fark istatistiksel olarak anlamlı değil
  - FEV1 üzerine yaşam kalitesi üzerine etkisi yok
  - Tedavi yanıtı ile eozinofil sayısı arasında ilişki yok
  - Eozinofilik ve sık OKS kullanması gereken hastalarda etki artıyor
- Nedokromil ve antilökotrienler için bilgi yok
- Inflixumab etkisiz, kanser ve pnömoniye neden oluyor
- Metoprolol etkisiz
- Simvastatin kardiyovasküler endikasyon yoksa etkisiz
- Vitamin-D eksiklik yoksa yararsız
- İnhalasyon NO, sildenafil, tadalafil kullanılmamalı
- Antitussifler önerilmez
- Düşük doz oral veya parenteral opioidler şiddetli dispne tedavisinde düşünülmeli

Stabil KOAH tedavi hedefleri

- Relieve Symptoms
- Improve Exercise Tolerance
- Improve Health Status

REDUCE SYMPTOMS

AND

- Prevent Disease Progression
- Prevent and Treat Exacerbations
- Reduce Mortality

REDUCE RISK

ROUTE

≥ 2 moderate exacerbations or
≥ 1 leading to hospitalization

GROUP E

LABA + LAMA*

consider LABA+LAMA+ICS* if blood eos ≥ 300

0 or 1 moderate exacerbations
(not leading to hospital admission)

GROUP A

A bronchodilator

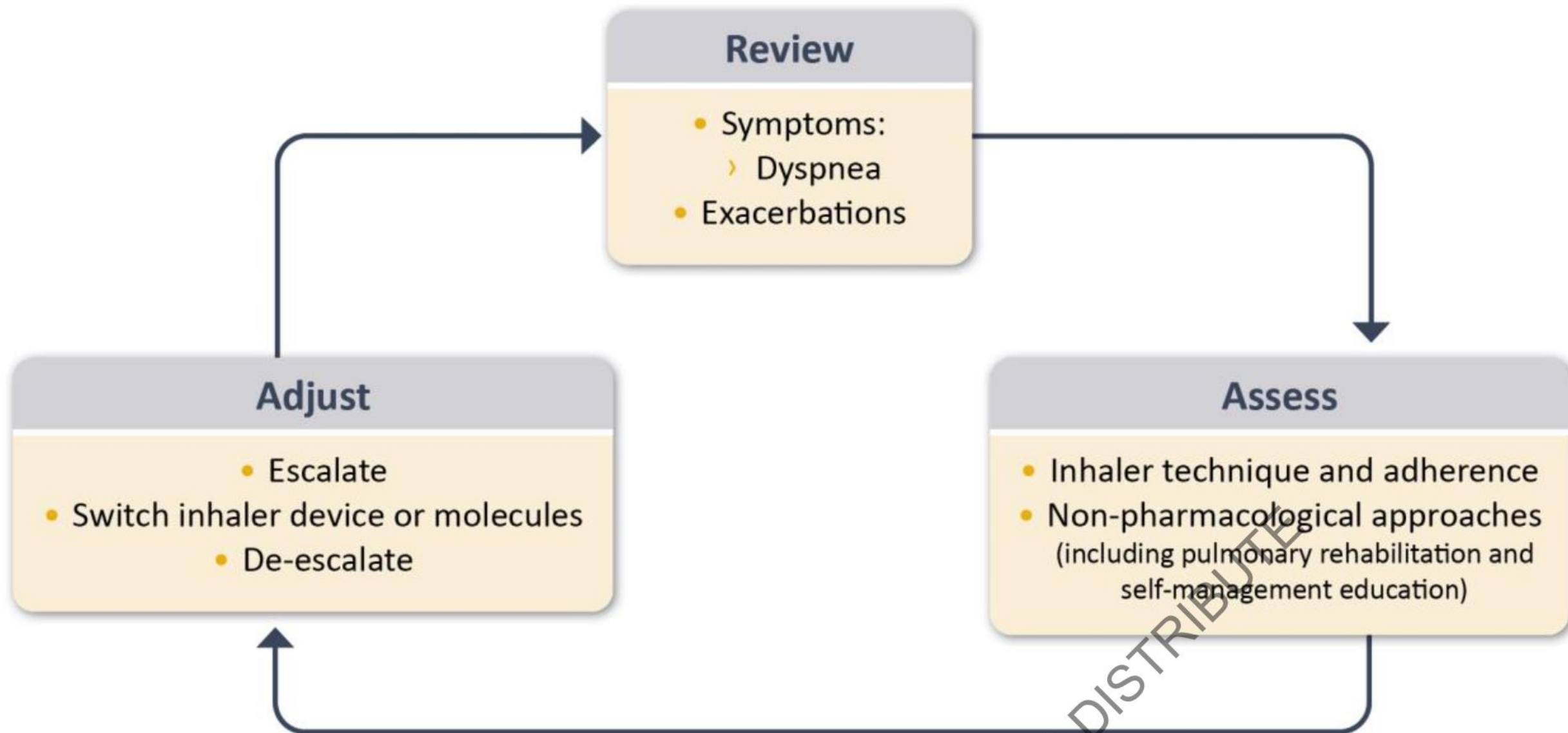
mMRC 0-1, CAT < 10

GROUP B

LABA + LAMA*

mMRC ≥ 2, CAT ≥ 10

*single inhaler therapy may be more convenient and effective than multiple inhalers

© DISTRIBUTED

DYSPNEA

LABA or LAMA

LABA + LAMA*

- Consider switching inhaler device or molecules
- Implement or escalate non-pharmacologic treatment(s)
- Investigate (and treat) other causes of dyspnea

EXACERBATIONS

LABA or LAMA

LABA + LAMA*

LABA + LAMA + ICS*

Roflumilast

FEV1 < 50% & chronic bronchitis

Azithromycin

Preferentially in former smokers

*Single inhaler therapy may be more convenient and effective than multiple inhalers

**Consider de-escalation of ICS if pneumonia or other considerable side-effects. In case of blood eos ≥ 300 cells/ μ l de-escalation is more likely to be associated with the development of exacerbations

Özetle...

- Uzun etkili bronkodilatörler tedavinin asıl ögesi
- Kısa etkililer ve OKS ataklar sırasında ve semptom giderici olarak
- Bireyselleştirilmiş ve hastaya/yanıtına göre farklı kombinasyon tedavileri
  - Semptom
  - Alevlenme durumu
  - Eozinofil sayısı
  - Astım birlikteliği
  - Tedaviye yanıtı
  - Komorbiditeler ve olası yan etkiler
- İnhaler ilaçlar ve tek tip inhaler cihaz önerilir
- Tedavi uyumu, cihaz kullanımı

www.tevfikozlu.com
info@tevfikozlu.com
www.twitter.com/drtevfikozlu
www.facebook.com/drtevfikozlu
www.instagram.com/drtevfikozlu
www.youtube.com/c/TevfikOzlu

esekkürler